

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

V Sabboto 18. d.

Svizhana 1797.

Nro. 14.

Dneje 8. dan Svizhána;

Gospod Mansfeld je en model sa en zhaftni denar na Prinz Karlna naréđil, katérga so njih zefarska svitlost s' dopadajenjam gori vseli; kér je Prinz Karl nemške deshele rěshil, inu franzose nasaj pobil.

Denar ima na předni strani podobo Prinzo vo do srđ pers. Lajje pfoſti, vrat gol, sheleßen oklep, inu plajf h zhes rame, po rimski shegi; na glavi lörberjova krona. Napis: Karl vikſbi Vajvod eſtrafski, Zefarja Fronza II. pogme-rouza brat, vojske narvikſbi prevodnik; sbę u' pę-
tim

zim petletji starosti Njemzov vupanje, strab Franzosov. Po latinsko stoji: Carolus Archidux Austriae Imperatoris Cæsar is Francise II. Augusti frater, ac supremus Belli dux, Iustro vix quinto Teutonum spes, terror Gallorum.

Na drugi strani je vdolben ęstrajski angel varh, kakor krajlëvi vojshak, ali vojskni bog Mars, s' shelesno kapo, sulzo, shzhitam, ęstrajskim pezhatam, zhes pobite soldate pruti Rajni hiteozh. Pred njim tezhe voda Rajna; bog vode Rajne sedi v' terstji per kraj vode, na svoj lonez našlonen, premaguvavza bistro gledajozh, ves hvalëshen, inu ostermen. Un kraj Rajne se video sovrashniki smëshani krisham bëshat. Naspis je letá: *Srežbno odgnanje fushne prostostti; Franzosi do Parzou, inu Bojemzou doštegnili, vdučb meſzib zbes Rajno pognani.* M. DCC. XC. VI. Po latinsko: Felix servae libertatis depulso. Galli Boios, ac Boiemos adsequunti, bimestri opera trans Rhenum fugati.

Ta podoba she ni navdarjena, ampak je she lę sastopnim v' roke dana, kaj od nję mislio. Vsi jo sa dobro sdélano dershę, inu pravjo, de je Prinz Karlsov obras do shiviga sadet.

Spania.

Kral je shę pred nękej zhafam prepovëdal, de Franzofski ven pobegneni duhovni nimajo blis Madrita priti, temuzh saj deset mil delezhi prozh

Je dershat; k'er pak eni to sapoved niso dershali, se je prepoved ponovila, de nimajo nobeniga franzoskiga ven potegnivshiga masnika k'oltarju pustiti.

Is morskiga broda Cadix pishejo, de je tam okoli vse polno englendarskih roparjov na morji, katieri kupzhiske barke love. Vender je franzoska Corvetta, Dorade s' imenam, v' brod perfhla, inu shest englendarskeh, inu dvet portugalske obloshene ladie vjetre seboj perpelala. Tudi je nasha kupzhiska fregata Nistra Senhora de dolores bogato obloshena is Vera Crux domu dofhla.

Na dvorno povele se bode v' Cadixu shtirdeset bark sa kanonjerje zimpralo; nashi mislio permorski grad Gibraltar Engladarjam vseti, inu s' temi barkami najn od morske plati strelat.

V' mesti Barzellona, inu po okrajnah tiga mesta se je na 27. dan Listovgnoja ob shtirih sjutrej en dosti velik potres zhutil. Pred potresom se je flishal en mozhen shum pod semla; vender je vse bres nesrezhe minulo.

Lafko.

Is Majlanda so do 10. Prosenza skorej vse franzoski soldatje k' vojski shli. General Kilmaine, katieri je Mantova oblesheno dershal, je v' Majlandu sa oblastnika postavljen; general Bonaparte pak se je s' vikshi offizirmi od tod podal, per-

pervizh v' Bolonjo, potlej v' Modeno, inu sdej pred Mantovo k' vojski.

Is Rima svemo, de so vsi Papeshovi soldati, kojniko, inu dobrovolzi v' Romanjo shli; gospod Biscbi jih vodi; imajo dosti perprave sa streł, inu she vsakdan jih nekej dobrovolno k' njim perstopi; so tedej perpravleni, franzose serzhno prejeti.

Zesarfski General-leutenant Baron Colli je pershal 19. dan Prosenza v' Rim, v' drushbi zesarfskiga Majorja Schmidta. Rimski General-leutenant Gaddi, inu Kardinal Papeshove deshele Sekretar sta mu shla do perve poshte naprut, de sta ga v' Rim spremila. She ta dan ga je Kardinal pred Papesha perpelal, kir ga je veselo prejel, inu njemu eno s' demanti obstavljeno vojvodsko palzo daruval. Prebivalshe je General Colli usel per Gospod Caleppi; v' kratkim pojde v' Romanjo k' Papeshovi vojski.

Zheteri dan Prosenza je v' Neapolli vineri Marchese Cito, star 102. let; je v' vezh imenitnih slushbah se svesto sadershal.

Franzofsko.

Fregata Fraternite je 13. dan Prosenza v' brod Rochefort nasaj pershla; na katetri sta Admiral Morard, inu General Hoche bila, kader so is Bresta shli. Pismo nam sicer nepovet, al sta tudi sdej na tej barka nasaj pershla; vender, ker

kjer je shë vëzhi dël bark nasaj pervosil, lähko sklenemo, de vfa misel je bila, v' Irlandu vojsko pelat; inu de so se potepeno nasaj pobrali.

Velik shum inu hrup vstaja po Parisu, inu drugot, savol prihodniga isvolenja novih sbranih mosh; ladavzi se boje kakiga punta, so tedej v-kasali, de ima dosti soldatov v' Parisu, inu krog Parisa strasho dershat.

Is Parisa povedô, de franzoske barke v' Irlandu sizer niso srézhne bïle, pak se vender vupajo, drugam srézho poskusit jiti. General Cherin (Sheréjn) je v'Brestu barkam, katere so is Irlanda domu perbëshale, osnanil, rekozha: "Soldatje, le na en od-dihlej ste domu perte-kli; al tukej ne bodete dolgo bres dëla sa pezho sedëli; kar se en malo odlasha, se vselej s, zhasam dopolni. Srézho ste iskali, najdli jo bo-te. Ladanje shelë spelat, kar je sazhelo, Pre-vezh mu je na tem lesheozhe, inu filno se sanese na vasho serzhnost, de bi vam skorej ne dalo perloshnost, deshelam našhem pomagat, inu vasho stanovitnost skasat. ,,"

Pred prekuzam vsëh rezhi je praviza, solitar, inu strëlni prah dëlat, Kralu slishala; tem-zhasi je simel všaki na svojo roko solitar inu strëlni prah napravlat; ta praviza je spët nasaj vsëta, inu kakor en deshelní perhodek noter potegnena. Pod kralëvim gospodarstvam je vläko lëto tri millione liber strëlniga praha poshlo; sdej

sdej ga je vsako lèto shtir millione liber trèba.
En malin per mèsti Sens ga vsaki dan naredì
1500. liber. Solitarja se v' Parisarski fabriki vse
lèto sturi 90,000. liber; she petdeset takch fabrik
moremo imeti; zhe ozhemmo shtir millione liber
praha napravit; dokler se tè ne naredè, nej bo-
de vsakimu perpušheno po hishah, inu keldrih
ga solitar kopat. Strèlni prah sa lov se prodaja
v' Parisu po 4. petize libra; narlepski sorta pak
po pet petiz inu dva grosha ena libra. — Sil-
na dragina!

England.

Pisma is Londna 20. Prosenza poterdio, de
franzoska misel, nam Irrland prozh vseti, je
prasna bila. Irrlendarji so nam svesti; 'Admiral
franzoski je bil od viharja s' svojo barko prozh
ložhen; barke niso imèle ne povela, ne vojvo-
da; tedej so se domu pobrale, inu Irrland je
srézno od takih nepovablenih svatov rëshen.

Pozejni list is Duneja 9. dan Svitshana.

Vzherej je porjesdel od Prinz Karlina Ma-
jor inu adjutant graf Dietrichstein s' veselo novi-
zo, de se je franzoska ograda (fhanza) pred
mostam zhes Rajno per mèsti Hinninga na slihan-
je podala. Kèr so Franzosi vidili, de zesarfska
vojska njim gmaha ne da, temuzh de vfo filo de-
lajo, jih zhef Rajno pognati, ogrado vseti, inu
most podrëti; je pisal general Dufour na Zesar-
fskiga general Fürstenberga, de se podá, zhe

se mu enō pametno slihanje pervoli. Našhi so rajšhi persanefli, de bi se kri she dalej ne prelivala, inu so v' glihanje pervolili. Prinz Karl je ravno dva dni pred sraven peršhal, tudi pervolil, inu se na 3. dan Svizhana pruti laški vojski podal.

Sglihange na 1. dan Svizhaua.

Pervizh. ponudi franzofski General, de se bodo peti dan tiga mēsza is ograde per Hinnangi zhes Rajno pobral, inu oroshje, shivesh, inu vojskno perpravo seboj vsel. — Zesarki general je pervolil.

Drugizh, Ta dan bodo zesarski ravno ob pol dan ogrado v' svojo oblast prejeli. — Zesarski General pervoli, de bodo zesarski ob dvanajstih imenuvaniga dnēva ne le ogrado pred mostam, ampak tudi ta sraven lesheozhi shushatfski otok, inu vše, kar bodo franzosi popustili, pod se vseli.

Trētizh, Od tiga hipa ima ves boj jejnati, inu eno tih prednih osidjov se zesarskim isrozhiti. — Zesarski pervolio, de bodo sdajzi v' to predno sidanje svoje strashe postavili; inu zhe dva dni noter do māliga mosta zhes Rajno svoje ludi postavili.

Zhetertizh, sanaprej si franzofski general sgovoril, de zesarski nebodo na mēsto Hinningo strēlali. — Zesarski general pervoli, zhe franzosi nebodo napruti v'ta kraj strēlali; tudi si

per-

perdershi oblast na Hunningo takrat strešlat, ka-
der bi vtegnili zesarški zhes Rajno v' franzosko
deshelo priti. Tudi si sgovorí, de bode všo
ogrado, inu sidanje raskopal, inu rasdjaj.

Petitzh, franzoski general shelš, de bi se
vse raskopalo, kar so zesarški naredili ograjenja
inu sidanja, inu de vše prozh pride, kar je ob
zhasi te vojske v' tim krajli shanz napravljenih.—
Zesarški pervolio, vender taisto nebodo poder-
li, kar je pred vojsko bilo.

Shestizh, Pređen se to glihanje dopolni, si
bomo sa sastavo offizirje napruti dali, po dopol-
nenji pak bodo ti saставlenzi spet nasaj smenja-
ni. — Zesarški general pervoli, de se ta sasta-
va napruti da.

Podpisana: Dufour general franzoski, inu Karl Firſht Fir-
stenberg zef. kr. General-leutenant
1, dan Svizhana 1797.

Lublana 17. dan Svizhana. —

En is Hrvavškiga prideozh pové, de gre-
shest batallionov Hrovatov natégama zhes Lu-
blano na laško k' vojski; en batallion je shé v'
Metliki. Ogri hitę svoje oblublene soldate na
noge postavit; do konz tiga męsza bodo she vši
nabrali, inu zdajzi k' vojski poslani.

V' ſre-

V'frēdo 15. dan tiga mēsza je bila musika dershana v' Lublanskim theatri, od taistih mušikantarov, katēri so al v' zerkovne mušike flushbi, al sizer perjatli inu vuzheni od mušike. Katēri je otel poslušhat, je nekej denarja vloshiti mogel. Ti denarji pak pridejo sa bolne inu rānene foldate, de se jim bo postręglo, inu k' osdravlenju pomagalo. Poslušhavzov niblo presilno dosti, al lubesni pruti vbogim soldashkim bolnikam je bilo dosti, sato ker jih je dosti po tolerju, inu po zekinu dajalo; tako de so 469. goldinarjov sa te reveshe vukup svergli. She sdej se vidi, de Lublanzhani vezh na lubesen prati vbogim dershę, kakor na komēdie, inu na pleſ.

Vmerli so v' Lublani.

5. dan Svizhana, Anshe Jovani, soldat star 26.
9. dan, Jera Krafshovka, dělovza hrži, 3. tědne stara.

Anton Martko, 27. Niklavsh Matfko 25. let star, soldatje.

10. dan, Andrej Fink, mesarski hlapec, star 50.
11. dan, Joan Concordia, majlendarski vklęneze, star 41.

Anshe Shkrajn, star 28.

Jacob Hajdak, star 26.

Joshef Kof, star 22. soldatje.

Andrej Tufhar, dělovez, star 50, svunej pisaneh vrát.

12. dan, Frava Josefa Kērarza, sedlariza, vdova, stara 65. sraven shushtarskiga mosta N.

Maria Pilarza, purgarskiga kupza shena, star 24. na plazi N. 272.
13. dan, Franz Blash, soldat, star 44.

Loteria.

II. dan. Svizhana so v' Lublani vsdignene:

25. 83. 64. 22. 29.

25. dan. Svizhana bo v' Gradzu; II. d. Sufiza spet v' Lublani vsdigneno.

Shitna zena v' Lublani na tergu
ta II. dan Svizhana 1797.

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pfheniza i. mernik	I	53	I	49	I	42
Turshiza - - -	I	25	-	-	-	-
Rosh - - - -	I	28	I	25	I	22
Jezhmen - - +	-	-	-	-	-	-
Proso - - - -	-	-	-	-	-	-
Ajda - - - -	I	11	-	-	-	-
Ovcf - - - -	-	52	-	51	-	-

Vendana od Lublanske mestne Gosposke
na II. dan Svizhana 1797,